

B Z O P

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

PŘI PRÁCI

Ze zákona č. 155/2000 Sb.

tzv. ZÁKONÍKU PRÁCE

vyplývají organizaci povinnosti, které se Vás dotýkají v rámci plnění Vaší pedagogické praxe na školách. Cit:“ Za účelem zvyšování kvalifikačních předpokladů pro výkon profesní činnosti a aktivní účasti zaměstnanců v péči o BOZP, zaměstnavatel zajišťuje příslušné druhy školení, zejména :

v s t u p n í

...“absolvují ho všichni zaměstnanci přijímaní do pracovního poměru, hlavního či vedlejšího, zaměstnanci pracující na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, žáci, učni, studenti zaměstnávání v rámci výchovy k povolání, jiné osoby

ZÁMĚR :

PdF MU mě požádala, abych Vás vybavil základními vědomostmi z problematiky BOZP, které se dlouhodobě věnuji a s kterou každým rokem seznamuji zaměstnance před zahájením školního roku.

POUŽITÝ MATERIÁL : odkazy

1)Příručka bezpečnosti práce

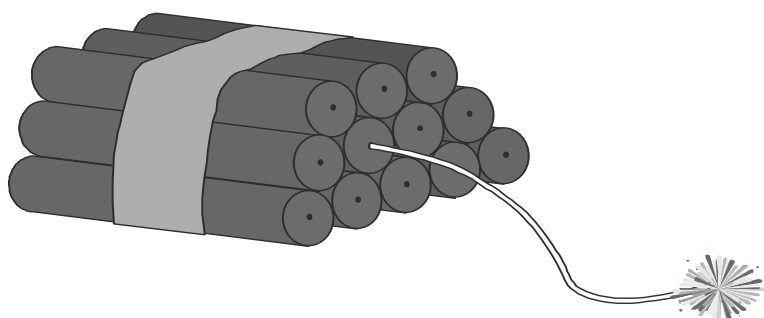
2)Zákoník práce zák.číslo 155/2000 Sb.

**3) Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení
MŠMT ČR met.pokyn č. 16 969/1996-42**

4) Školský zákon 29/1984

5) Občanský zákoník

**6) Vybrané předpisy Ministerstva zdravotnictví
vyhláška č. 185/1990 Sb.**

Ú V O D

Definice **B O Z P** **BEZPOČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI**

MOTTO :Úmluva Mezinárodní organizace práce čl. 155:

„ZNALOST VŠEOBECNÝCH ZÁSAD BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI MUSÍ BÝT POVAŽOVÁNA ZA NEODDĚLITELNOU SOUČÁST KVALIFIKACE V DANÉM OBORU. VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI MUSÍ BÝT PROTO PŘEDMĚTEM VÝUKY NA ŠKOLÁCH, ABY ABSOLVENT ZÍSKAL MINIMÁLNĚ VĚDOMOSTI NEZBYTNÉ PRO VÝKON POVOLÁNÍ A JEJICH DODRŽOVÁNÍ NEBYLO PODMÍNĚNÉ DODATEČNÝM SEZNÁMENÍM A ZAUČENÍM PŘI VSTUPU DO ZAMĚSTNÁNÍ.“

(Přesto většina pracovních úrazů spadá na vrub člověka – lidský činitel se na příčinách vzniku pracovních úrazů podílí cca 80 %)

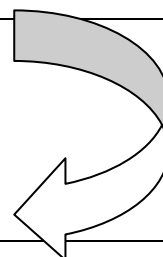
Orgány, organizace a školy, které zabezpečují výchovu a vzdělání, jsou ze zákona zavázány také k tomu, aby péči o zdravý vývoj mladé generace spojovaly s ochranou mladých lidí při všech činnostech a aktivitách, souvisejících s výchovně vzdělávacím procesem.

Při rozvíjení osobnosti mladého člověka mají usilovat nejen o získání vysoké úrovně znalostí, nýbrž i o

prohlubování potřebných charakterových vlastností, k jakým patří ...

*smysl pro pořádek
uvědomělé dodržování bezpečnostních zásad
a hygienických a zdravotních požadavků.*

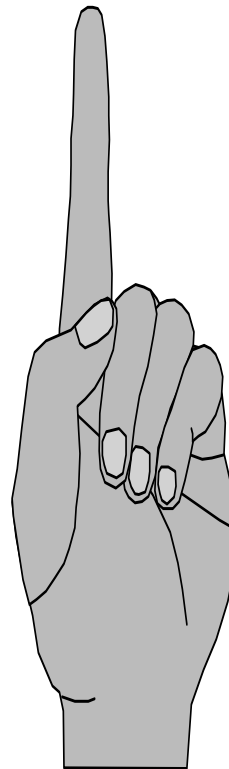

Právo na vzdělání zabudované v naší Ústavě a v Listině základních práv a svobod a uváděné do konkrétní podoby prostřednictvím soustavy škol, tedy úzce souvisí s právem na bezpečné a zdravé neohrožující podmínky, v nichž se toto vzdělání uskutečňuje. Povinnost vytvářet takové podmínky, dbát o jejich nezávadnost a spolehlivost přísluší veškeré správě na úseku školství, ve všech jeho oblastech : předškolní výchově, vzdělávání na základních školách, v mimoškolní výchově, středních až vysokých školách.

Jde o problematiku, jejíž řešení je naléhavé a nezbytné a vyžaduje odpovědné a zásadové přístupy

všech, kdož mají a musí být aktivními spoluvůrci komplexu výchovy a vzdělávání – ve škole i v rodině, ale i u zaměstnavatelů, u nichž probíhá odborná příprava pro povolání.

Přitom souběžně se soustavným vytvářením podmínek pro ochranu zdraví a bezpečnost žáků (studentů) jde i kontrola dodržování těchto podmínek. Z hlediska institucionálního zabezpečení správné tvorby a funkce

zmíněných podmínek ve školství v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu nesou odpovědnost v rozsahu své působnosti příslušné orgány státní správy, orgány samosprávy nevyjímaje :

- *MŠMT ČR*
- *Česká školní inspekce*
- *Školské úřady (okresní, krajské)*
- *Ředitelé škol*

- *Obce z pozice zřizovatelů*
- *Rady škol*
- *Okresní školské rady*
- *Akademické orgány*
- *Akademičtí funkcionáři*

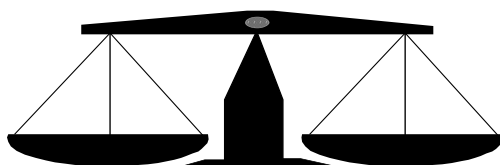
LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD :

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci mají význam z e j m é n a :

- **Právo zaměstnance na uspokojivé pracovní podmínky (*jednou ze základních pracovních podmínek je právo na bezpečnou a zdraví nezávadnou práci*)**
- **Právo žen , mladistvých a osob zdravotně postižených na zvýšenou ochranu zdraví při práci a na zvláštní pracovní podmínky.**
- **Právo každého na ochranu zdraví.**
- **Právo ženy v těhotenství na odpovídající pracovní podmínky**

Uvedená základní práva, která jsou součástí sociálních práv, jsou podrobně zpracována v zákonech, zejména v ZÁKONÍKU PRÁCE a v zákoně Péči o zdraví lidí.

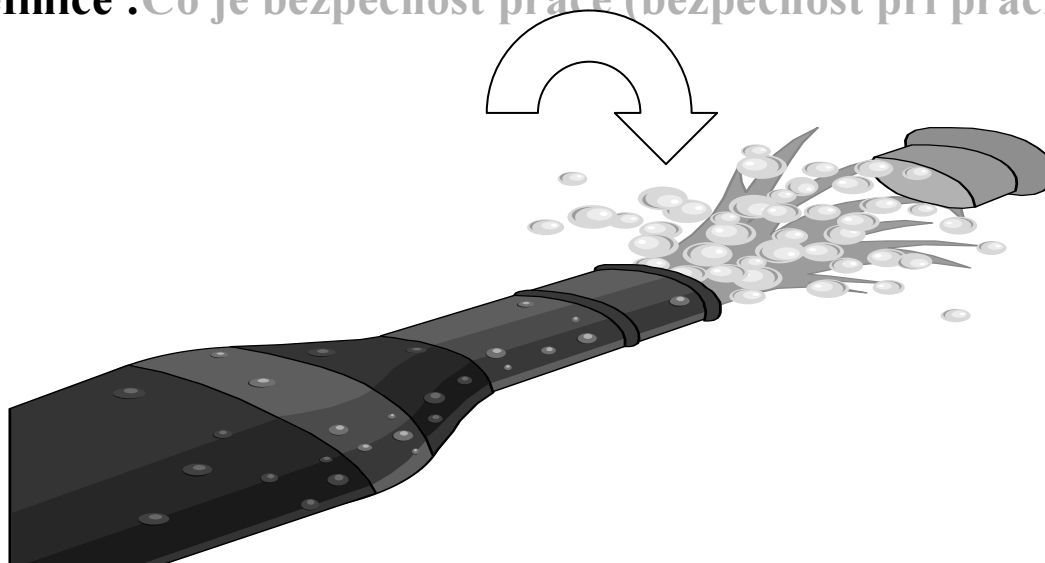
Základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci.

Definice : CO je zdraví ?

Světová zdravotnická organizace (WHO) definuje zdraví jako stav dokonalé tělesné, duševní a sociální pohody, který je výsledkem souladu ve vzájemném působení organismu a prostředí.

Definice : Co je bezpečnost práce (bezpečnost při práci)

- 1. Stav pracovních podmínek zabraňující působení nebezpečných a škodlivých činitelů pracovního procesu na osoby (= vyhl.č. 48/1982 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (příloha č. 1)**
- 2. Souhrn technických, organizačních a výchovných opatření, která – aplikovaná vhodným způsobem, - vytváří podmínky k minimalizování ohrožení zdraví při práci.**
- 3. Souhrn práv a povinností účastníků pracovního poměru a dalších pracovněprávních vztahů, směřujících k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a souhrn práv a povinností orgánů provádějících kontrolu a dozor nad bezpečností při práci.**

Uvedené definice a povinnosti společně zdůrazňují, že bezpečnost a ochrana zdraví při práci spočívá především ve vytváření podmínek pro výkon práce v bezpečném a zdraví neohrožujícím prostředí, Jde o vyloučení působení nevhodných pracovních podmínek na osoby (zaměstnance) respektováním základních požadavků na pracovní prostory, bezpečnost strojů, práci a pracovní postupy.

**BOZP v ustanoveních vybraných obecně závazných
právních předpisů**

1. Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. O vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR.
2. Vyhláška č. 20/1989 Sb. Úmluva o bezpečnosti a zdraví pracovníků a pracovním prostředí (č.155).
3. Zákon 65/1965 Sb. Zákoník práce
4. Nařízení vlády č. 108 /1994 Sb. ,kterým se provádí ZP
5. Zákon 20/1996 Sb. Péče o zdraví lidu
6. Vyhláška č, 45/1996 Sb. Vytváření a ochrana zdravých životních podmínek
7. Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. k vybavování pracovníků a podmínek poskytování osobních ochranných pracovních prostředků.
8. Vyhláška 288/2003 Sb. stanovení práce a pracoviště, která jsou zakázaná všem těhotným ženám, kojícím matkám,matkám do konce 9.měsíce po porodu,mladistvím.
9. Zákon č. 174/1968 Sb. Státní odborný dozor nad bezpečností práce.

Citaci ZP – HLAVA PRVNÍ – TŘETÍ, HLAVA PÁTÁ ZP zdůrazňuje zejména povinnost „vyhledávat, posuzovat a hodnotit rizika možného ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců, informovat o nich zaměstnavatele a činit opatření k jejich ochraně“. S tím úzce souvisí i povinnost „uvádět do provozu a provozovat stroje, zařízení a provozní prostory a zavádět technologické postupy odpovídající požadavkům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“ a také zřizovat, udržovat a zlepšovat potřebná ochranná zařízení“, a tak splnit zásadní podmínky pro zajištění bezpečné práce.

DEFINICE

RIZIK

RIZIKA a jak na ně!!!!!!

1. Prvním krokem pro zajištění podmínek bezpečné práce na jakémkoliv pracovišti je uvědomění si rizik, t.j. pravděpodobnosti, že dojde k nežádoucímu jevu a jeho následku vlivem nebezpečného jednání. Je tudíž

třeba důkladně a spolehlivě posoudit všechny činnosti, při kterých může dojít k mimořádné události:

- úrazu
- ohrožení zdraví
- ohrožení života
- ohrožení životního prostředí
- ohrožení majetku

2. Zvažte, kdo všechno (případně co všechno) a jak může být ohrožen. Nelze zapomínat přitom ani na jiné osoby, které se nemusí na pracovišti vyskytovat pravidelně.

3. Přijměte taková opatření, která co nejvíce sníží rizika z práce, omezí jejich míru natolik, že dodržování pokynů daných zaměstnanci zamezí ohrožení jejich života, zdraví či pracovního nebo životního prostředí.

Rámcová směrnice 89/391/EHS, která je postupně implementována do práva ČR, definuje riziko tak, že prevencí rizik se rozumí veškerá ustanovení nebo opatření zaměstnavatele, která jsou přijata nebo se plánují na všech stupních řízení a činnosti školy a školských zařízení k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pedagogických a ostatních pracovníků ve výchovně vzdělávací (pracovní) činnosti.

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELU

- **Důsledné respektování toho, že péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a stálé zlepšování pracovního prostředí je rovnocennou a neoddělitelnou součástí plnění výrobních a pracovních úkolů a že znalost předpisů k zajištění bezpečnosti práce ,bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci je nedílnou a**
- **trvalou součástí kvalifikačních předpokladů**
- ***Zaměstnavatelé m u s í vytvářet bezpečné a zdraví neškodné pracovní podmínky, které umožňují bezpečný výkon práce, odstraňovat rizikové a namáhavé práce a zřizovat, udržovat a zlepšovat zařízení pro zaměstnance včetně vzhledu a úpravy pracovišť***

- **Při zjištění závad je zaměstnavatel p o v i n e n učinit opatření k jejich odstranění**
- **Zaměstnavatelé zajišťují zdravotní prevenci v souladu se stanovenými právními předpisy**
- **Podle zdravotnických předpisů je každý povinen podrobit se v rámci dispenzární péče nebo obecně prováděných preventivních akcí podle směrnic Ministerstva zdravotnictví na vyzvání příslušných zdravotnických zařízení preventivním prohlídkám, které nejsou spojeny s nebezpečím pro zdraví – viz. směrnice MZ č. 46/1967 Věstníku MZ**
- **Přednostně uplatňovat prostředky kolektivní ochrany před riziky oproti prostředkům individuální ochrany**
- **Zaměstnavatel je povinen umístit bezpečnostní nebo zdravotní značky**
- **Zaměstnavatel je dále povinen přijímat opatření pro případy poskytování první pomoci, evakuace a jiných vážných nebezpečí**
- **Zaměstnavatel nesmí připustit, aby zaměstnanec vykonával práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho schopnostem nebo zdravotní způsobilosti (zdravotní způsobilost k práci se posuzuje na základě zdravotního stavu zaměstnance při preventivní nebo jiné lékařské prohlídce).**
- **Zaměstnavatelé rovněž musí seznamovat zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci**
- **Pravidelně o v ě ř u j e znalosti těchto předpisů a vyžaduje a kontroluje jejich dodržování – 1x ročně školení**

- **Zaměstnavatel je povinen zaškolit nebo zaučit zaměstnance, který přichází na nové pracoviště nebo na nový druh nebo způsob práce**

1. školení vstupní – absolvují ho všichni zaměstnanci přijímaní do pracovního poměru (i studenti zaměstnávání v rámci výchova k povolání)

2. periodické : absolvují ho všichni zaměstnanci v pracovním poměru, ve lhůtách určených zaměstnavatelem

3. mimořádné : absolvují ho zaměstnanci, např. po návratu na pracoviště po skončení pracovní neschopnosti z důvodu pracovního úrazu, který si způsobil vlastním porušením bezpečnostních předpisů

4. speciální : při významné změně pracovních postupů

5. zvláštní : pro vedoucí zaměstnance § 35 odst.2 ZP

- **zaměstnavatel pravidelně kontroluje úroveň péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci**
- **bezodkladně zjišťuje a odstraňuje příčiny pracovních úrazů a nemocí z povolání, vede jejich evidenci**
- **organizovat n j m é n ě jednou ročně prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích – viz.tisk**

(kde je odborová organizace, potom nutno projednat)

- **pravidelně podle lhůtníku provádět kontroly a revize stavu technických zařízení**
- **pro zaměstnance se změněnou pracovní schopností zajišťuje na svůj náklad potřebnou úpravu pracovních podmínek technickými opatřeními viz.vyhláška MPSV ČR č. 115/1992 Sb**

- **zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnancům osobní ochranné prostředky dle lhůtníku ..viz.tisk vyhlášky**
- **zaměstnavatel je povinen dbát, aby zdraví zaměstnanců nebylo ohrožováno kouřením na pracovišti (z toho důvodu je zákaz kouření na pracovišti, kde pracují nekuřáci).**
- **zaměstnavatel musí dbát o takové prostorově uspořádané a vybavené pracoviště, které splňuje bezpečnostní a zdravotní požadavky, zejména na osvětlení, větrání, vytápění a očištění zaměstnanců apod.**

**Zákon 155 / 2000 Sb.
ZÁKONÍK PRÁCE**

- *Zaměstnanci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,*
- *Na informace o nevyhnutelných rizicích jejich práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením*
- *Mají právo odmítnout výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně a vážně ohrožuje jejich život a zdraví, případně i jiných osob*
- *Mají právo se účastnit řešení otázek souvisejících s BOZP, zejména prostřednictvím odborové organizace*
- *Zaměstnanci jsou ODPOVĚDNI dodržovat právní předpisy k zajištění bezpečnosti práce, k bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci*
- *Dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, pokud s nimi byli řádně seznámeni*

- *Podrobit se lékařským prohlídkám, očkování, vyšetření a diagnostickým zkouškám stanoveným zvláštními právními předpisy*
- *Dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky*
- *Nepoužívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovišti zaměstnavatele*
- *Nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště*
- *Podrobit se na pokyn příslušného vedoucího stanoveného v pracovním řádu zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek*
- *Oznamovat svému zaměstnavateli nedostatky a závady na pracovišti, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví při práci*
- *Bezodkladně oznamovat zaměstnavateli svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí*

Evidenční číslo záznamu : _____

ZÁZNAM O ÚRAZU

ve smyslu Přílohy k Nařízení vlády č. 494/2001 sb.

A. Údaje o zaměstnavateli, u kterého k úrazu došlo

Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa)	Předmět podnikání (OKEČ)
	Místo, kde k úrazu došlo
	Bylo místo úrazu pravidelným pracovištěm postiženého?
	☐ ANO ☐ NE

B. Údaje o zaměstnavateli, u kterého je postižený v pracovně-právním vztahu *(liší-li se od údajů uvedených výše)*

Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa)	Předmět podnikání (OKEČ)

C. Údaje o postiženém

Jméno a příjmení		
pohlaví	☐ Muž	☐ Žena
Datum narození		
Adresa trvalého pobytu		
Adresa pro doručování		
Druh práce		
Délka pracovně-právního vztahu	Roků :	Měsíců :
Postižený je zaměstnancem	V pracovně právním vztahu	
	Na základě dohod o pracích mimo pracovní poměr	
Měl postižený kvalifikaci pro výkon práce, při které došlo k úrazu?	☐ ANO	☐ NE

D. Údaje o úrazu

Datum hodina úrazu	Začátek směny	Počet zraněných osob celkem
Druh zranění zraněná část těla		
Druh úrazu	☐ smrtelný	☐ ostatní
Co bylo zdrojem úrazu Je možno označit více zdrojů	☐ dopravní prostředek	☐ průmyslové škodliviny, chemické látky, biologické činitele
	☐ kontakt se strojním zařízením nebo jeho částí	☐ horké látky a předměty, oheň, výbušniny
	☐ materiál, břemena, předměty (pád, přiražení, odlétnutí, náraz, zavaření)	☐ stroje hnací, pomocné, obráběcí, pracovní
	☐ pád na rovině, z výšky, do hloubky, propadnutí	☐ lidé, zvířata nebo přírodní živly
	☐ nástroj, přístroj, nářadí	☐ jiný, blíže nespecifikovaný zdroj
Proč k úrazu došlo? Je možno označit více zdrojů	☐ pro poruchu nebo vadný stav některého ze zdrojů úrazu	☐ pro nedostatečné osobní zajištění zaměstnance včetně OOPP
	☐ pro špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko	☐ pro porušení pracovní kázně postiženým
	☐ pro závady na pracovišti	☐ pro nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele
		☐ pro jiný, blíže nespecifikovaný důvod

**Vyčerpávající popis příčin a okolností, za nichž došlo k úrazu
(v případě potřeby připojte další list)**

<p>Uvedte jaké předpisy byly v souvislosti s úrazem porušeny a kým: (v případě potřeby připojte další list)</p>

	Datum, jméno, příjmení	podpis
Datum a podpis postiženého (podle možnosti)		
Datum, jména, příjmení a podpis svědků úrazu nebo zástupce odborového orgánu Nebo zástupce zaměstnanců pro BOZP		

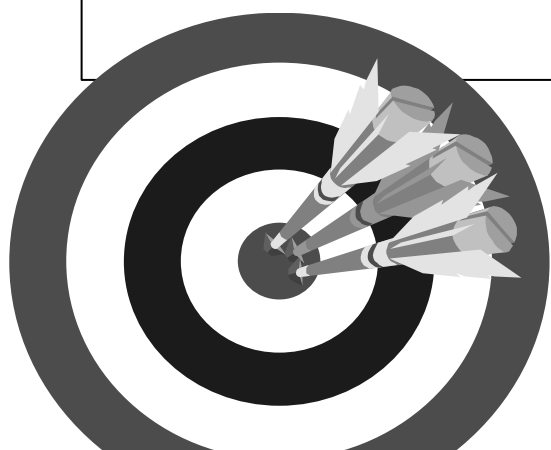
Datum	
Jméno a příjmení	
Funkce	
Podpis zaměstnavatele	

OZP v ustanoveních vybraných školských předpisů

ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Zákon č. 29/1984 Sb. Školský zákon
Zákon č. 76/1978 Sb. o školských zařízeních
Vyhláška č. 35/1992 Sb. o mateřských školách
Vyhláška č. 291/1991 Sb. o základní škole
Vyhláška č. 354/1991 Sb. o středních školách
Vyhláška č. 127/1997 Sb. o speciálních školách
Vyhláška 87/1992 Sb. o školních družinách a klubech
Vyhláška 303/1996 Sb. o školách v přírodě
Vyhláška 431/1992 Sb. o organizaci soutěží a přehlídek
Vyhláška 432/1992 Sb. o střediscích pro volný čas dětí a mládeže
Vyhláška 185/1990 Sb. o zotavovacích a jiných akcích pro děti a mládež
Vyhláška 292/1991 Sb. O základních uměleckých školách
Vyhláška 353/1991 Sb. O soukromých školách
Vyhláška 188/1991 Sb. O postupu při přípravě pro volbu povolání ve středních odborných učilištích

**BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ
PŘI VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ**

Konkrétní požadavky na odborné znalosti pedagogických pracovníků nejsou v předpisech taxativně stanoveny. Z organizačních pokynů a směrnic pro jednotlivé druhy škol lze však vyznačit rámec takových základních znalostí, které najdou nezbytné uplatnění v bezpečnostních informacích a poučení žáků o jejich odpovědnosti za vlastní bezpečnost a ochranu zdraví a bezpečnost a zdraví spolužáků, jakož o povinnostech v označených úsecích BZO :

- **Dopravní bezpečnost**
- **Požární bezpečnost**
- **Bezpečnost a ochrana zdraví ve škol. dílnách**
- **Bezpečnost a ochrana zdraví ve škol. laboratořích**
- **Bezpečnost a ochrana zdraví při tělesné výchově a sportu, při plaveckém a lyžařském výcviku**
- **Hygiena a ochrana před infekčními chorobami**
- **Poskytování první pomoci**
- **Ochrana před trestnou činností**

Tento stručný výčet vypovídá o značné odpovědnosti pedagogických pracovníků za plnění povinností v péči o bezpečnost a ochranu zdraví žáků. Ze zaviněného porušení odpovědnosti – hmotné, kárné a z trestně právní – a za následně tím způsobenou škodu může být vůči pedagogickému pracovníkovi uplatněna příslušná sankce ze strany školy, rodičů, orgánů státního odborného dozoru nad bezpečností práce, orgánů hygienické služby i orgánů činných v trestním řízení.

MIMOŘÁDNÝ VÝZNAM ODPOVĚDNOSTI

PEDAGOGICKÝ D O Z O R

- Je základním prvkem povinnosti a odpovědnosti pedagoga v péči o bezpečnost a ochranu zdraví ve školství
- Obecně pedagogický dozor vychází z OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU -odpovědnost za nezletilé a povinnosti vykonávání náležitého dohledu.
- Vysokou míru odpovědnosti zdůrazňuje při výkonu ped. dozoru PRACOVNÍ ŘÁD PRO ZAMĚSTNANCE

-Učitel koná pedagogický dozor nad žáky ve škole před vyučováním,po vyučování,o přestávkách, při přechodu žáků z jedné budovy školy do druhé, do školní jídelny,školní družiny apod. Při zajišťování pedagogického dozoru nad žáky se podstupuje podle rozsahu pedagogického dozoru, který schvaluje ředitel školy. Schválený rozvrh se vyvěsí ve škole na viditelném místě. Pedagogický dozor nad žáky ve škole začíná 15 minut před začátkem dopoledního nebo odpoledního vyučování a končí odchodem žáků za školy po skončeném vyučování. Jestliže povolil ředitel školy některým žákům, především dojíždějícím, pobývat ve škole přes poledne, před vyučováním nebo po vyučování déle než je obvyklé, zabezpečí, aby tyto žáci nezůstali bez dozoru.

Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dozor ve výjimečných případech konat vedle pedagogických pracovníků i jiné odpovědné osoby, a to jen pokud to bylo s nimi dohodnuto.

Pedagogičtí pracovníci vykonávají podle pokynů ředitele a zvláštních předpisů pedagogický dozor nad žáky i mimo

školu nebo školské zařízení přim praktickém vyučování, při kurzech, exkurzích a jiné činnosti předeepsané osnovami, při účasti na soutěžích, respektive při jejich přípravě a na jiných akcích organizovaných školou nebo školským zařízením.

Pedagogičtí pracovníci jsou povinni ve školních jídelnách dohlížet na společenské chování žáků, a to podle pokynů ředitele školy po dohodě s vědoucí školní jídelny.

O způsobu zajištění pedagogického dozoru rozhoduje ředitel školy nebo školského zařízení !!!!se zřetelem k okolnostem !!!!, zejména k možným ohrožením žáků souvisejícím např. s vykonáváním činností, dopravními a jinými riziky. Bere současně v úvahu věk žáků, jejich zdravotní stav, ukázněnost i další vlastnosti.

POUČENÍ ŽÁKU

*Pracovní řád pro zaměstnance škol u k l á d á povinnost dodržovat před činnostmi se spojenými zvýšeným ohrožením **PROKAZATELNĚ UPOZORNIT, POUČIT NEBO PODROBNĚ INSTRUOVAT** žáky o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti.*

P O Z O R !!!!!!!!!!!!!

Pokud to stanoví bezpečnostní předpisy nebo je-li to odůvodněno rizikem takové činnosti, m u s í b ý t žáci z těchto znalostí p ř e z k o u š e n i !!!!!!!!!!!!!

Např.: učebna chemie- fyziky, tělesná výchova, praktické činnosti, informatika

POUČENÍ NA ZAČÁTKU ŠKOLNÍHO ROKU

Provádí třídní učitel, seznámí žáky zejména :

- *Se školním řádem*
- *Se zásadami bezpečného chování :*
 - *ve třídě*
 - *na chodbách*
 - *na schodištích*
 - *v šatnách při příchodu do školy*
 - *při odchodu ze školy*
 - *na veřejných komunikacích*
- *se zákazem přinášet do školy předměty, které nesouvisí s vyučováním*
- *s postupem při úrazech*
- *s nebezpečím vzniku požáru a s postupem v případě požáru*
- *s evakuačním plánem v případě ohrožení*

Poučení na počátku první vyučovací hodiny

Toto poučení přichází v úvahu pouze u některých předmětů, zejména fyziky, chemie, tělesné výchovy, praktických činností, informatiky apod., nebo před výukou v laboratořích, jazykových učebnách, cvičné kuchyni, školním pozemku, dílnách.

Poučení před činnostmi prováděnými mimo školní budovu

Jde o takové činnosti, jakými jsou vycházky, výlety, lyžařské výcviky, exkurze, branná cvičení, brigády plavecké výcviky, sportovní soutěže, divadelní a jiné kulturní akce apod. Seznámení s pravidly chování, případnými zákazy apod. provede ten pracovník, který nad dětmi vykonává dozor.

- ředitel školy provede poučení pracovníka
- ředitel školy vydá cestovní příkaz
- příslušný pracovník zapíše trasu do předepsaného dokumentu, kde určí :
 - místo odchodu
 - místo ukončení akce
 - dopravní prostředky
 - případně další dozor

Poučení před prázdninami

podzimní, pololetní, jarní, velikonoční, hlavní

Provádí třídní učitel a potvrdí v třídní knize

- varuje před škodlivými vlivy alkoholu ,kouření a jinými toxikomaniemi
- varuje před známostmi s neznámými lidmi
- varuje před koupáním na místech, která neznají
- poučí o dopravní kázni
- poučí o nebezpeční nálezů munice

Výjezdy do zahraničí

Školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků podle Pracovního řádu pro ped.pracovníky a Občanského zákoníku ve smyslu dohledu nad nezletilými žáky

*Z uvedeného vyplývá : a) STÁLÝ DOZOR...,LVVZ,výlet
b) PŘÍMÝ DOZOR LVVZ na svahu,ve škole
na pozemku ...možnost zrakově obsáhnout všechna
pracovní místa z takové vzdálenosti která je dostatečná pro
včasný zásah v případě porušení bezpečnostních předpisů
a pracovních pokynů žáky*

SPECIFIKACE :

Školní družiny

- *Naplněnost oddělení do 25 dětí*
- *Na seznamu může být i vyšší počet zapsaných, ale přítomných, aktuálních žáků nesmí přesáhnout uvedené číslo*

Školy v přírodě

Vyhláška 303/1996 Sb.

- *Do školy v přírodě nemůže být vyslán žák, který není zcela zdravý,který by mohl ohrozit zdraví ostatních*
- *Ředitel školy zajistí odborně a zdravotně způsobilý personál v takovém počtu, aby byla zajištěna výuka a výchova žáka v celodenní působnosti*
- *Plnou odpovědnost nese pověřená osoba (starší 18 let)
- provedeno písemně*

Výjezdy do zahraničí

- *Školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků podle Pracovního řádu pro ped.pracovníky a Občanského zákoníku ve smyslu dohledu nad nezletilými žáky*

Tělesná výchova

Nejčastější výskyt úrazu ve školách

Tělesná výchova

Vyučující tělesné výchově je povinen nejen na začátku školního roku, ale v podstatě před každou vyučovací hodinou povinen zejména :

- *vydat před zahájením cvičení jasné a srozumitelné organizační pokyny*
- *upozornit na konkrétní nebezpečí a zajistit soustavnou pomoc*
- *sám působí na místě nejvíce exponovaném*
- *před zahájením cvičení zkontroluje, zda nářadí nevykazuje známky zjevného poškození*

Místa používaná k výuce TV :

- *musí být vybavena dostupnou lékárníčkou*
- *na viditelném místě musí být vyvěšen traumatologický plán*
- *při úrazu postupuje učitel podle zásad první pomoci*
- *každý úraz se projedná v předmětové komisi s cílem zabránit opakování*
- *žáci nesmí cvičit na jiném než určeném nářadí*
- *u žáci se zdravotními potížemi rozhodne vyučující o další účasti a začlenění*
- *učitel dbá na odpovídající sportovní výstroj*

Plavecký výcvik

Výuka plavání se organizuje na ZŠ v rámci povinné tělesné výchovy ve d v o u po sobě jdoucích ročnících I.stupně (nejčastěji 2. a 3. ročníku) v rozsahu 20 hodin v jednom ročníku.

- před zahájením činnosti vydá vyučující organizační pokyny tak, aby je slyšeli všichni přítomní*
- při výcviku rozdělí žáky podle stupně plavecké vyspělosti do skupin*
- k plaveckému výcviku se přistupuje po řádném rozcvičení*
- do vody vstupují žáci po skupinách – nejvíce 10 žáků*
- další viz. Směrnice k plaveckému výcviku*

Lyžařský výcvik

*Metodický pokyn
MŠMT ČR
Čj.24 799/93-50
Věstník
č.12/1993*

Vedoucí lyžařského kurzu:

- může mít delegované kompetence ředitelem školy – písemná forma*

- *odpovídá za řádnou organizační přípravu*
- *odpovídá za personální zajištění*
- *zpracovává program zájezdu*
- *řídí práci instruktorů*
- *koordinuje práci vychovatelů*
- *odpovídá za hospodaření zájezdu*
- *před použitím lanovek a vleků provede řádné poučení o pravidlech používání a bezpečnostních předpisech*

Odpovědnost instruktora

- *věková hranice 18 let*
- *odpovídá za splnění výchovného a výcvikového programu*
- *odpovídá za zdraví a bezpečnost členů družstva*
- *vykonává pedagogický dozor podle pokynů vedoucího zájezdu*
- *družstvo má maximálně 15 členů*

Snowboarding

Výcvik snowboardingu je povolen pouze pod vedením instruktora s kvalifikací certifikovanou Pedagogickým centrem Č.Budějovice a Ústavem tělesné výchovy PdF MU Brno.

Bezpečnostní pokyn k realizaci L V V Z a ostatních akcí

Třída	
Vedoucí akce	
Další pracovníci určení k zajištění akce	

Termín konání akce	
Datum, místo a čas odjezdu	
Datum, místo a čas příjezdu	
Způsob seznámení rodičů s informacemi	

Plánované místo pobytu	
Použité dopravní prostředky (v případě cyklistické akce datum provedené kontroly výzbroje a výstroje)	
Ubytování zajištěno (místo)	
Žáci, studenti byli seznámeni s plánem LVVZ či akce, s chováním v dopravních prostředcích, se způsoby přesunu a dalšími náležitostmi, které jsou nutné pro zdárný průběh akce	Dne: Kým: Podpis:

- Pracovníci určení k zajištění akce se seznámili s traumatologickým plánem, s informacemi o počtu žáků při přesunu, s povinnostmi v případě úrazu žáka a studenta (první pomoc, odborné ošetření, potvrzení o ošetření, informování rodičů a školy)
- V případě vícedenních akcí je vedoucí akce povinen seznámit žáky, studenty s ubytovacím řádem a se zásadami slušného chování, upozornit na možná rizika úrazu souvisící s konkrétními podmínkami a akci, v případě nočních her je možno je pořádat pouze v předem určeném prostoru, kde nehrozí zvýšené nebezpečí úrazu Seznámení žáků a studentů s průběhem výletu či akce bude uvedeno i ve třídních knihách.

Podpisy

pracovníků

podpis ředitele

V Brně dne: _____

HARMONOGRAM STANOVENÝ
ředitelem ZŠ Jasanová pro akci LVVZ
konanou ve dnech od 21.1.do 27.1.2001

UKLÁDÁM pověřené vedoucí LVVZ, pí.D.Přindové , z a j i s t i t tyto body :

1. stanovit organizační řád celé akce včetně časového harmonogramu
2. určit místo zahájení - srazu (je možné stanovit místo srazu odlišně od obvyklého počátku vyučování, avšak za podmínky, že zákonní zástupci budou s touto odlišností seznámeni - zde začíná akce organizovaná školou a tedy i odpovědnost), místo a čas příjezdu a rovněž tedy místo, kde budou žáci předání rodičům, popř. u starších ročníků a studentů gymnázií jsou tímto rodiče seznámeni s místem ukončení a tedy cesta z místa dojezdu je úkon, který již není školním ani pracovním úrazu.
3. toto seznámení je nutno učinit prokazatelně např. zápisem v žákovské knížce, listem s propozicemi akce + podpis rodičů, trasu,

4. náplň a způsob provedení musí odsouhlasit vedení školy, připravit na cestu cestovní lékárničku
5. celou organizaci výletu či akce probrat před odjezdem se žáky nebo studenty, před náročnou vícedenní akcí doporučuji prověřit zdravotní stav především vzhledem ke klimatickým podmínkám (teplo, námaha)
6. Před odjezdem na akci prokazatelně seznámit žáky a studenty se zásadami bezpečného chování, způsobem cesty a použitých dopravních prostředků, upozornit na možná rizika úrazu, zákaz požívání alkoholických nápojů, a jiných látek, s koncepcí celé akce, případným ubytováním, v případě použití vlaku apod. upozornit na zákaz vystrčení rukou a hlav z vlaku za jízdy (v loňském roce 2 úrazy, kdy došlo v podstatě k uražení ruky), do vlaku a autobusu nastupuje jako poslední pedagogický pracovník, který provádí kontrolu, zda nastoupili všichni
7. V místě případného ubytování seznámit žáky a studenty s ubytovacím řádem, při koupání dodržovat podmínky bezpečnosti při těchto akcích (10 žáků na 1 dospělého ve vodě, u žáků spec. škol je limit 6 žáků na 1 dospělého), pokud by byl v plánu táborák, je povoleno založit táborový oheň na oficiálních ohništích připravených v areálu
8. upozorňuji na skutečnost, že vzhledem k charakteru počasí je na řadě míst v ČR vyhlášen zákaz vstupu do lesů a rozdělávání jakéhokoli ohně mimo schválených tábořišť a ohnišť
9. V případě úrazu je nutno poskytnout první pomoc popř. přivolat lékaře, před odjezdem je nutno se seznámit s Traumatologickým plánem (šanon BOZP, složka Úrazy),
10. v případě těžkého úrazu nebo hromadného úrazu je povinnost ihned informovat vedení školy, pokud proběhne ošetření u lékaře nezapomenout si nechat vydat zprávu o ošetření, která se předá po návratu rodičům a v podstatě slouží jako podklad k provedení záznamu do knihy úrazů, eventuálně sepsání Záznamu o úrazu.
11. Ihned po návratu do školy provést záznam do knihy úrazů, eventuálně sepsat Záznam o školním nebo pracovním úrazu
12. V případě návštěvy posilovny či jiných sportovišť je nutno žáky nebo studenty seznámit se správnými postupy na jednotlivých posilovacích strojích, na některé posilovací stroje umístěné v běžných posilovnách nejsou určeny pro děti do 15 let
13. V případě akcí konaných mimo území ČR např. na Slovensku je nutno sjednat pojištění!! Pojištění, které je zpravidla sjednáno na školách kryje akce organizované školou a v přímé souvislosti s výukou pouze na území ČR

V Brně dne:

.....

D. Přindová, pověřená vedením LVVZ

M. Janda, ředitel školy

Základní školy

- *Vyhláška 291/91 Sb ..třídy se naplňují do 30 žáků*
 - *Třída se rozděluje při naplnění nad 33 žáky*
 - *Pokyn MŠMT ČR o dělení třídy na skupina*
- Dělit třídu na skupiny podle hygienických pedagogických a prostorových podmínkách školy*
- Jazykové skupiny se naplňují max. do 25 žáků*
- *Při akcích organizovaných mimo školu vykonává dozor nad žáky do počtu 25 žáků jeden pedagogický pracovník*

Z Á V Ě R

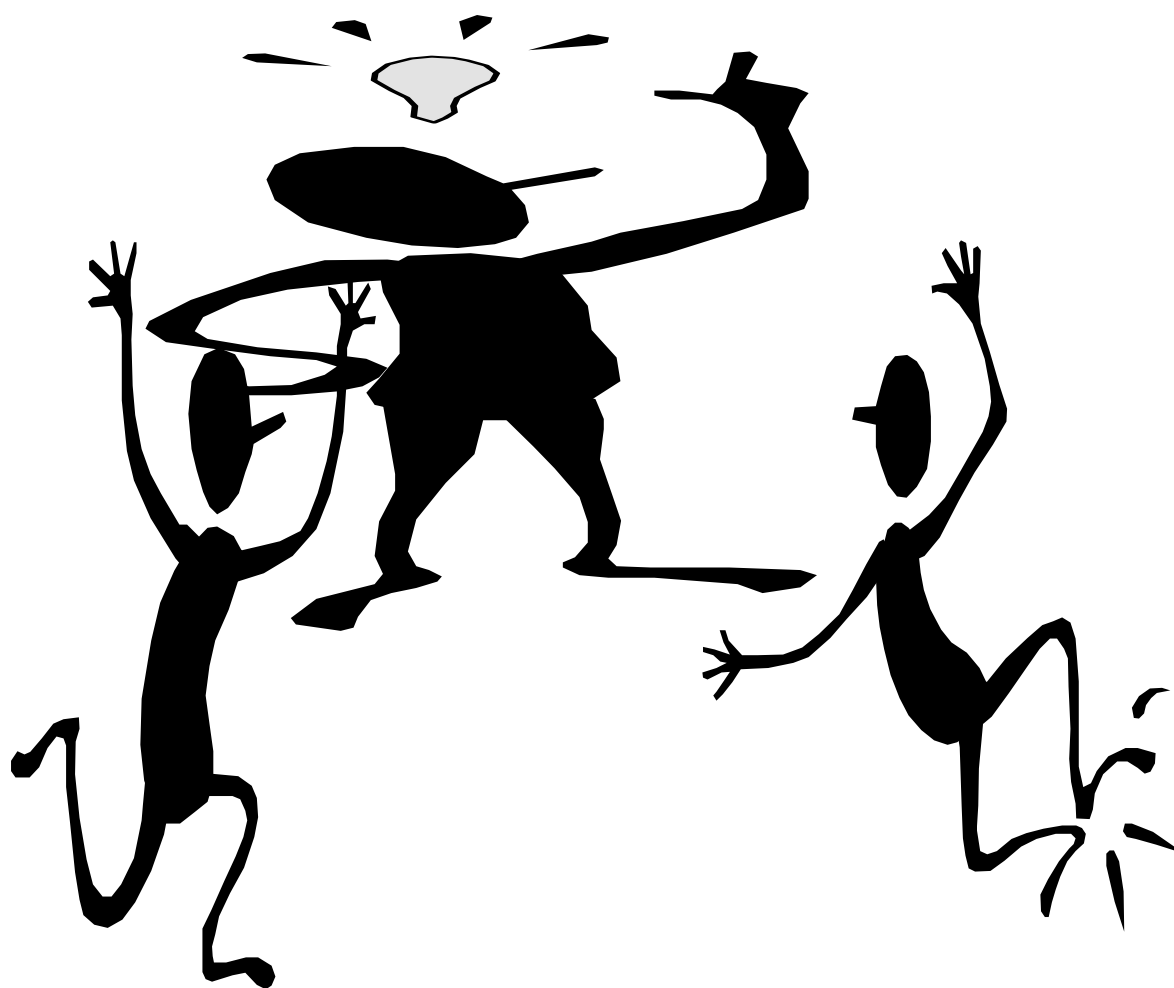
Z Á V Ě R

„Z hlediska pedagogické činnosti je třeba, by pedagogičtí pracovníci ovládali příslušné předpisy, vztahující se k jejich odbornému zaměření a předmětu pedagogického působení, včetně školských předpisů, vztahujících se na formy pedagogické práce.

S výkonem pedagogického dozoru nad žáky je spjata povinnost konzultovat před vyučováním a během něho

stav pracovišť, dodržování čistoty, hygieny a bezpečnostních předpisů.

Pedagogičtí pracovníci významně působí na úseku protiúrazové prevence, a to především i osobním příkladem žákům, tím, že svoji práci vykonávají pečlivě, s rozvahou, dodržují obecné zásady bezpečného chování, jsou ke své práci přiměřeně ustrojeni.

Obvyklým chováním se rozumí přiměřená chůze po chodbách, po schodech, dále nepoužívání stoliček a některých dalších druhů nábytku náhradou za žebřík při vystupování do výšek apod.

Důsledně je třeba dbát na to, aby pedagogičtí pracovníci měli potřebnou kvalifikaci požadovanou bezpečnostními předpisy zejména v elektrotechnice, ve fyzice, v chemii a odborných oborech spojených se zvýšeným rizikem“.

Rozbor

školní úrazovosti za školní rok 1999/2000
období 01.09.1999 do 31.08.2000

Název a adresa školy	
----------------------	--

Evidence školních úrazů je vedena v knize úrazů a všechny úrazy zde vedené jsou úrazy evidované, registrovanými se úrazy stávají při absenci nebo při sepsání tiskopisu Záznam o školním úrazu. Průběžné odškodňování těchto úrazů probíhalo dle smlouvy s pojišťovnou.

Počet školních úrazů celkem	
Počet školních úrazů registrovaných (sepsán záznam o školním úrazu)	
Počet odškodněných úrazů celkem	
Celková částka vyplacená za odškodnění	
Z celkového počtu registrovaných úrazů bylo těžkých	
Celkem bylo mimoškolních smrtelných úrazů	

REKAPITULACE

Místo úrazu	Počet úrazů	Místo úrazu	Počet úrazů
1. ve třídě během vyučování		10. na lyžařském výcviku	
2. o přestávkách		11. při plaveckém výcviku	
3. ve školní družně		12. při branném cvičení	
4. ve školním domově		13. na sport. akci organizované školou	
5. ve školní jídelně		14. na exkursi	
6. ve školní laboratoři		15. na školním výletě	
7. ve školní dílně		16. při školní brigádě	
8. na školním pozemku		17. při ostatních činnostech	
9. v tělesné výchově			

Vyhodnocení školní úrazovosti je součástí dokumentace BOZP a **bude uloženo ve složce ÚRAZY**. Není nutno jej nikam zasílat. Rekapitulace slouží jako podklad ke školení pracovníků v oblasti BOZP.

Vypracoval : _____

podpis ředitele : _____

ŠKOLNÍ VÝLETY seznámení se zásadami

- 1) Seznámit žáky na místě konání výletu s prostředím – s novými podmínkami
- 2) Poučit žáky o možnostech komunikace v případě , že žák se z nejrůznějších důvodů oddělí od skupiny
- 3) Jediný, kdo je oprávněn vydávat pokyny a rozhodnutí, je pověřená osoba vedením výletu . Pověření vedením určuje ředitel školy.
- 4) V případě, že ve skupině je několik tříd se svými třídními učiteli a pomocným doprovodem, zůstává právo rozhodnutí na osobě pověřené ředitelstvím školy vedení výletu.
- 5) Povinností pověřeného vedoucího výletu je zabezpečit stálý dozor nad bezpečností žáků při dodržování zásady, že na jeden dozor připadá maximálně 25 žáků.
- 6) Žáci nemohou mít tzv.osobní volno, kdy se jednotlivě či po menších skupinkách individuálně (bez ped.dozoru) pohybují v neznámém prostředí.
- 7) Žáci musí být veřejně seznámení s režimem prostředí, ve kterém budou nocovat.

8) V případě, že skupina nocuje, je povinností pověřeného vedoucího zajistit nepřetržitý noční pedagogický dozor.

9) Dozor nad žáky trvá po celou dobu vlastivědného putování, to je 24 hodin denně.

10) Rodiče žáka musí být informováni o místu ukončení dozoru (ukončení vlastivědného putování) nad žáky . O tomto bude mít organizátor písemný doklad parafovaný zákonným zástupcem žáka.

V Brně dne :

podpis:

VLASTIVĚDNÉ PUTOVÁNÍ

Třída :

Místo (popis trasy) :.....

.....

.....

Vedoucí určený ředitelem školy :.....

Ostatní zúčastnění (starší 18 ti let).....

.....

.....

**Před nástupem vlastivědného putování byli (y) poučeni(y)
dne :**

Jméno, příjmení

podpis

.....
.....
.....
.....

TEST k prověření znalostí v oblasti BOZP

Jméno _____ příjmení _____ rodné číslo _____

Název a adresa organizace _____ datum provedení testu _____

1. pod pojmem bezpečnost práce rozumíme
 - vynálezy a zlepšovatelenskou činnost
 - společensko výchovnou práci vedení organizace
 - vytváření podmínek bezpečné a zdraví nezávadné práce
2. oblast bezpečnosti práce je upravena zejména těmito předpisy
 - zákoník práce v platném znění, vyhl. 110/75 Sb v platném znění a vyhl. 48/82 Sb v platném znění
 - zákoník práce v platném znění, vyhl. 110/75 Sb v platném znění a vyhl. 48/82 Sb v platném znění, pokyny a instrukce, závazné ČSN,
 - pokyny nadřízeného pracovníka
3. povinnost dohledu nad žáky mimo přímé vyučovací hodiny
 - je dána rozpisem, povinností pracovníka je být v přiděleném úseku fyzicky přítomen a postupně procházet jednotlivé prostory přiděleného úseku. Pokud nemůže na dohled nastoupit, je povinen toto nahlásit pověřené osobě, popř. za sebe sjednat náhradu
 - dohled se neprovádí
 - stačí být fyzicky přítomen
4. vyhl. 48/82 Sb v platném znění
 - je vyhl. která upravuje vztah mezi pracovníky škol a Školského úřadu
 - je vyhl., kterou je upravena základní technická vazba v oblasti bezpečné práce
 - je vyhl., kterou se provádí Zákoník práce
5. organizace se v případě pracovních úrazů řídí
 - vyhl. 110/75 Sb v platném znění
 - vyhl. 48/82 Sb
 - vyhl. 324/90 Sb
6. pokud se stane pracovní úraz, tak za sepsání záznamu o úrazu a jeho vyšetření odpovídá
 - sám zraněný
 - příslušný vedoucí pracovník
 - pouze ředitel organizace
7. záznam o úrazu je nutno sepsat
 - do 48 hodin (2 dnů) od okamžiku úrazu, popř. Od okamžiku, kdy se organizace o úrazu dozvěděla
 - do 1 týdne
 - pouze na žádost poškozeného
8. první pomoc při úrazu
 - je pracovník povinen poskytnout vždy
 - je pracovník povinen poskytnout pouze tehdy má-li čas a úraz se přihodil v úseku, který mu byl rozpisem přidělen k provádění dohledu
 - provede pouze písemný záznam do knihy úrazů, že zraněného viděl
9. používat osobní ochranné pracovní pomůcky
 - je pracovník povinen používat, pokud jimi byl vybaven
 - je pracovník povinen používat pouze pokud je v dohledu ředitel organizace
 - není povinen používat a v rámci ekonomického stavu se snažit, aby vydrželi co nejdéle

podpis pracovníka

.....